

ת.

המעשה עם החזו"א מובא במעשה איש ח"ה עמ' ט"ז ועי' בספר שערי ברכה פי"ז סע' י"ח ובהערה קי"ז שם דכן הדין בהשמיט מילה שאיננה מעיקר הברכה דיצא בדיעבד דלא גרע מברכת עצמו עי' שם במקורות.

בברכת תורה המערכת

- סתירה במ"ב בענין שיעור תבשיל חמשת מיני דגן

ש.

לפני מנחה שאסור לאכול, האם האיסור גם על תבשיל מחמשת מיני דגן או לא?

נב. המשנ"ב הביא בשם דרך החיים שאם קובע סעודה אסור, ויש להסתפק בכוונתו האם יותר מכביצה אסור, כמו פת שמר"ן אמר שיותר מכביצה חשיב קבע ואסור, ובאמת כך ראינו בהלכות סוכה שיותר מכביצה אסור, או שמצד שני משמע מהמשנ"ב שהשיעור הזה של קביעות סעודה בחמשת מיני דגן הוא שיעור אחר מפת שהרי המ"ב כתב ותבשיל של חמשת המינים נמי מותר אם לא קבע עלייהו ומשמע שהחידוש שלו שמותר לאכול ואם תמצי לומר שכוונתו שיותר מכביצה אסור מה החידוש וכי הייתי חושב שחמשת מיני דגן יותר חמור מפת עד שהמ"ב בא להשמיענו שהוא מותר עד כביצה כפת?

ומה דעת שאר הפוסקים בתבשיל של חמשת מיני דגן?

נב. בספר פסקי תשובות עיינתי אך אינו מספק אותי, ואם אפשר להביא אחרונים שלא נזכרו בפסקי תשובות.

ש. ב. פ.

ת.

בס"ד

לכבוד הרב ש. ב. פ. שליט"א

שמחנו לקבלת שאלותיך ושאלת חכם חצי תשובה

מה ששאלת מהו שיעור תבשיל מחמשת מיני דגן שאסור באכילה בזמן מנחה קטנה דהמ"ב הביא בשם דרך החיים שאסור רק בשיעור קביעות סעודה, ובפשטות זה יותר מכביצה דהרי הביאו בתור שיעור גדול מפת שבו השיעור כביצה, אך מאידך גיסא בהל' סוכה נאמר ששיעור כביצה אסור מחוץ לסוכה הנה ודאי צ"ל כמו שכתבת דודאי שיעור תבשיל הוא יותר משיעור כביצה של פת, ומה ששאלת מהל' סוכה הנה באמת זו סתירה מפורשת במ"ב, וכבר עמד בכך בספר אישי ישראל פרק ל"ו ס"ק קפ"ו דגבי תפילת מוסף כתב המ"ב בס"י רפ"ו בשער הציון ס"ק ז' דדינו כדין סוכה, ובהל' סוכה כתב בס' תרל"ט ס"ק ל"ד להחמיר בתבשיל דדינו כפת דעד שיעור כביצה בלבד מותר, ואילו כאן גבי מנחה משמע ודאי דמותר יותר משיעור זה ודין